

MONITOR ASEAN

CZERWIEC 2018

„Monitor ASEAN” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w państwach Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej, ze szczególnym naciskiem na działania Chin w regionie. Monitor opracował Mateusz Chatys – młodszy analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR ASEAN

CZERWIEC 2018

I. STOSUNKI CHINY-ASEAN

1 czerwca: inauguracja chińsko-kambodżańskiej joint venture. W zachodniej prowincji Battambang premier Hun Sen wziął udział w inauguracji joint venture pomiędzy Battambang Conch Cement Company Limited i chińskim Conch International Holding (HK) Limited. Efektem współpracy było zbudowanie nowego zakładu produkującego cement za kwotę 230 mln USD. Fabryka zajmuje powierzchnię 316 hektarów w dystrykcie Ratanak Mondol i rocznie będzie produkować 2 mln ton cementu. Według premiera Kambodży, roczne zapotrzebowanie państwa na cement wynosi 7-8 mln ton, a dzięki nowemu zakładowi

w Battambang kraj będzie samowystarczalny pod tym względem. Oprócz fabryki w Battambang, Kambodżę posiada jeszcze trzy inne zakłady w prowincji Kampot na południu kraju.

6 czerwca: minister finansów Malezji ujawnił nowy skandal poprzedniego rządu. Lim Guan Eng przedstawił informacje związane z umową między rządem Rajiba Razaka i chińską firmą China Petroleum Pipeline Bureau, która wygrała przetarg w listopadzie 2016 roku na budowę dwóch rurociągów. Według doniesień z Ministerstwa Finansów rząd wypłacił firmie ponad 80% środków w ramach umowy o wartości 3,2 mld USD, mimo tego, że wykonano tylko 13% projektu. W jego skład wchodziła budowa ropociągu o długości 600 km, rozpoczynającego się w mieście Malakka, przebiegającego przez Port Dickson i kończącego się w Jitra, a także gazociągu o długości 662 km, przebiegającego przez Kimanis, Sandakan i Tawau. Były premier wyraził poparcie dla śledztwa w tej sprawie, ale zastrzegł, żeby działania nowego rządu nie wpłynęły na pogorszenie relacji między Chinami i Malezją.

8 czerwca: w Filipinach rozpoczęto budowę projektu irygacyjnego finansowanego przez Chiny. Projekt Chico River Pump Irrigation na północy Filipin o wartości 83,89 mln USD zapewni stabilne zaopatrzenie w wodę obszarów rolnych o powierzchni 9 tys. hektarów. Jest to pierwsza inwestycja

AMERYKAŃSKI LOTNISKOWIEC WPŁYNAŁ DO PORTU W MANILII

Amerykański

lotniskowiec o napędzie atomowym USS Ronald Reagan zacumował w porcie w Manili. Jest to już trzecia tego rodzaju wizyta

w ciągu ostatnich czterech miesięcy.

realizowana ze środków uzyskanych z pożyczki chińskiej za prezydentury Rodrigo Duterte. Według rządu Filipin realizacja projektu, w skład którego wchodzi budowa stacji pompownicznych i kanałów irygacyjnych, a także montaż niezbędnej instalacji zapewni niemal 15 tys. miejsc pracy na okres budowy. Natomiast obsługa całego systemu dostarczy 8 tys. stałych miejsc pracy. Zdaniem przedstawiciela Krajowej Administracji Irygacyjnej - Ricardo Visaya, budowa powinna zostać zakończona w ciągu trzech lat.

10 czerwca: wietnamska policja rozwiązała protest w sprawie specjalnych stref ekonomicznych. W centrum Hanoi odbył się protest obywateli przeciwko utworzeniu nowych specjalnych stref ekonomicznych, które ich zdaniem zostaną zdominowane przez chińskie przedsiębiorstwa. Rząd planuje utworzenie trzech nowych specjalnych stref ekonomicznych, które zachęcą zagranicznych inwestorów mniejszymi ograniczeniami. Jedną z głównych zmian ma być umożliwienie dzierżawy na okres 99 lat. Wietnamczycy obawiają się, że strefy zostaną zdominowane przez chińskie firmy, co zwiększy wpływy Pekinu w państwie. Społeczeństwo jest negatywnie nastawione do Chin, głównie ze względu na konflikt terytorialny na Morzu Południowochińskim oraz liczne incydenty, w które zaangażowani są wietnamscy rybacy i chińska straż przybrzeżna.

11 czerwca: premier Malezji chce stworzyć nową markę samochodową. Podczas swojej pierwszej zagranicznej, którą odbył do Japonii, nowy premier Malezji wyraził chęć zbudowania nowej państwowej marki samochodów, przy pomocy innych państw z Azji Południowo-Wschodniej. Podczas swojej pierwszej kadencji w latach 1981-2003, Mahathir Mohamad stworzył Proton Holdings Bhd. produkującą samochody. Została ona jednak sprywatyzowana w 2012 przez DRB-Hicom Bhd., na czele której stoi malezyjski miliarder Syed Mokhtar Al-Bukhary. Jednak

w czerwcu ubiegłego roku chińska firma Zhejiang Geely Holding Group Co. zakupiła 49,9% akcji w Protonie za kwotę 108 mln USD. Przez wielu komentatorów transakcja ta była odczytywana jako bezpośredni skutek konfliktu między Rajibem Razakiem a Mahathirem Mohamadem. Nowy premier Malezji podkreślił, że zależy mu na technologicznym rozwoju państwa, a do tego jest potrzebne *know how*, dlatego współpraca z takimi państwami jak Japonia jest bardzo ważna.

11 czerwca: Filipiny zgłaszają sprzeciw wobec działaniom chińskiej straży przybrzeżnej. Rzecznik prezydenta Rodrigo Duterte - Harry Roque, zwrócił się do rządu chińskiego z oświadczeniem, w którym sprzeciwia się działalności straży przybrzeżnej, która wkracza na pokłady filipińskich rybaków i konfiskuje część ich połowów w regionie Płycizny Scarborough. Z kolei rzecznik chińskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych - Geng Shuang, zapewnił, że straż przybrzeżna działa w ramach obowiązującego prawa, ale sprawa zostanie zbadana czy nie doszło do jakichkolwiek nieprawidłowości w stosunku do filipińskich rybaków. Tego rodzaju incydenty świadczą o tym, iż sytuacja na Morzu Południowochińskim cały czas jest napięta.

11 czerwca: w Kambodży zainaugurowano budowę drogi krajowej sfinansowaną przez Chiny. Premier Hun Sen oraz chiński ambasador Xiong Bo wzięli udział w ceremonii inauguracyjnej budowy drogi krajowej nr 6 o długości 251 km z południowo-wschodniej prowincji

Kampong Cham do północno-zachodniej prowincji Siem Reap. Kambodżański Minister Robót Publicznych i Transportu - Sun Chanthol ogłosił, iż rekonstrukcja drogi wyniesie 255 mln USD, z czego 95% kosztów zostanie pokrytych z chińskiej pożyczki, natomiast 5% będzie pochodziło z budżetu państwa. Dzięki pożyczkom i grantom udzielonych przez stronę chińską w Kambodży zbudowano lub zmodernizowano 2301 km dróg.

12 czerwca: malezyjska firma wkracza na chiński rynek herbat. Jedna z czołowych firm malezyjskich zajmująca się handlem produktami spożywczymi, Loob Holding, podpisała umowę z chińskimi Zhejiang Boduo International Trade oraz Shanghai Panfei International Trade, na mocy której w ciągu trzech lata zostanie otworzonych 500 sklepów w Chinach. Firmy utworzą joint venture, w którym Loob Holding będzie miało 51% udziałów. Z kolei do Zhejiang Boduo International Trade będzie należało 43% udziałów, a 6% do Shanghai Panfei International Trade. Dyrektor wykonawczy Loob Holding liczy na dobrą współpracę i duże zyski, bowiem chiński rynek herbat jest wart 21 mld USD.

12 czerwca: chiński Radca Stanu i minister spraw zagranicznych spotkał się z Sekretarzem Generalnym ASEAN. Wang Yi oraz Lim Jock Hoi na spotkaniu w Pekinie omówili kwestie związane z promocją Wizji Strategicznego Partnerstwa Chiny-ASEAN 2030, a także Roku Innowacji Chiny-ASEAN 2018. Sekretarz ASEAN podkreślił, że Chiny od 15 lat są bardzo ważnym strategicznym partnerem stowarzyszenia i Sekretariat będzie dążył do intensyfikacji współpracy. Obie strony poruszyły również kwestię związaną z sytuacją na Morzu Południowochińskim. Złożono deklarację o zwiększeniu wysiłków na rzecz stabilizacji regionu i przyspieszeniu prac nad Kodeksem Postępowania.

12-15 czerwca: prowincja Yunnan była gospodarzem 16 edycji konferencji dla chińskich zagranicznych przedsiębiorców w ramach ASEAN. W stolicy prowincji – Kunmingu, odbyła się kolejna edycja konferencji zapoczątkowanej w 2003 roku. Tegoroczna edycja odbyła się pod hasłem przewodnim „New Era, New Opportunity, New Journey and New Development”. Wzięło w niej udział ponad 600 przedsiębiorców z 40 państw, takich jak Japonia, Rosja, Singapur czy Stany Zjednoczone. Podczas trwania konferencji podpisano porozumienia w sprawie pięciu projektów o wartości 409,2 mln USD w takich obszarach jak rolnictwo, logistyka i kultura. Według biura ds. państwowych prowincji Yunnan, od czasu pierwszej konferencji w inicjatywie wzięło udział 3 tys. zagranicznych przedsiębiorstw i 5 tys. biznesmenów, a łączna wartość inwestycji przez tych przedstawicieli osiągnęło 5 mld USD. Do końca 2017 roku w Yunnanie funkcjonowało 1084 zagranicznych przedsiębiorstw prowadzonych przez Chińczyków, o łącznym majątku wynoszącym 10 mld USD.

13 czerwca: filipińska telewizja państwowa uruchomiła kanał z chińskimi programami. People's Television Network uruchomiła kanał „China Theater”, za pośrednictwem którego będą transmitowane cztery chińskie serie telewizyjne oraz filmy. Działania te mają na celu zwiększenie zrozumienia kulturowego i pogłębienie relacji między Chinami i Filipinami. Oprócz seriali, filmów pełnometrażowych i programów animowanych znajdzie się również film dokumentalny o Marco Polo, który był słynnym podróżnikiem, dzięki któremu zwiększyła się

wymiana handlowa między Azją i Europą. Tego typu dobór treści świadczy o tym, że Chińczycy znaleźli alternatywny sposób na promocję inicjatywy Pasa i Szlaku. Wszystkie programy zostały przetłumaczone na język tagalski i są sfinansowane przez Chińską Grupę Medialną. Podczas ceremonii otwarcia nowego kanału, chiński ambasador - Zhao Jianhua, ogłosił, że oba państwa pogłębiają współpracę w trzech obszarach: polityki i bezpieczeństwa, handlu oraz wymiany międzyludzkiej, co stanowi trzy główne filary relacji dwustronnych między państwami.

14-20 czerwca: piąte targi Chin-Azja Południowa odbyły się w południowo-zachodnich Chinach. Prowincja Yunnan była gospodarzem kolejnej edycji targów pod hasłem przewodnim „Integrating into the Belt and Road Initiative, Promoting Win-Win Cooperation”. Na ceremonii otwarcia swoje przemowy wygłosili Hu Chunhua, pełniący funkcję wicepremiera ChRL. Przez tydzień ponad 3800 firm (40% stanowiły firmy zagraniczne) z 87 państw miało okazję do przedstawienia swoich ofert. Do ich dyspozycji oddano obszar 190 tys. m², w skład którego wchodziło 19 hal wystawowych i 8,5 tys. stanowisk. W ramach tej inicjatywy odbyły się również 25 targi importu i eksportu towarów z Kunmingu, a także 13 forum biznesowe Chin-Azja Południowa.

14 czerwca: Chińczycy ukończyli wiercenie drugiego tunelu połączenia kolejowego Chin-Laos. Firma China Railway Guangzhou Engineering Group zakończyła prace nad tunelem Ban Naven o długości 567 metrów. Jest to drugi tunel wchodzący w skład projektu linii kolejowej łączącej Chin z Laosem. Prace nad tym odcinkiem trwały od 6 czerwca ubiegłego roku i były utrudnione przez tropikalny klimat oraz warunki geologiczne. Projekt jest częścią inicjatywy Pasa i Szlaku, a pierwsze prace rozpoczęto w grudniu 2016 roku, natomiast połączenie ma zostać uruchomione w grudniu 2021 roku. Łączna długość trasy wynosi 414 km i połączy przejście graniczne Mohan-Boten na północy Laosu ze stolicą państwa, Wientian. Ponadto na przedmieściach stolicy, China Railway No. 2 Engineering Group zakończyła budowę najdłuższego w Laosie mostu, który również jest częścią połączenia kolejowego o długości 7,5 km. Pociągi będą poruszały się tą trasą z prędkością 160 km/h.

18 czerwca: premier Malezji spotkał się z prezesem Alibaby. W Putrajaya premier Mahathir Mohamad spotkał się z prezesem jednej z najbardziej znanych na świecie chińskiej firmy Alibaba – Jackiem Ma. Chiński biznesmen doradzał byłemu premierowi Malezji w sprawach dotyczących ekonomii cyfrowej, a tym razem odbył z nowym premierem rozmowę poświęconą Cyfrowej Strefy Wolnego Handlu (DFTZ) w Sepang. Strefa została uruchomiona przez poprzednią administrację i jest regionalnym centrum logistycznym stworzonym przez Alibaba Group i Malaysia Digital Economy Corporation. Obie strony oczekują, że projekt podwoi liczbę towarów eksportowanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa, a także stworzy 60 tys. nowych miejsc pracy w Malezji. Ponadto DFTZ ma się przyczynić do zwiększenia handlu o kwotę 65 mld USD do 2025 roku.

19 czerwca: chiński minister obrony spotkał się z premierem Kambodży. Minister Wei Fenghe spotkał się z premierem Hun Senem w Phnom Penh, gdzie rozmawiali o rozwoju współpracy militarnej i implementacji postanowień uzgodnionych przez przywódców obu państw.

W 2018 roku przypada 60 rocznica nawiązania stosunków dyplomatycznych między Chinami i Kambodżą. Premier Hun Sen wyraził wdzięczność prezydentowi Xi Jinpingowi za wsparcie zmian społeczno-gospodarczych w kraju. Poparł również inicjatywę Pasa i Szlaku i zadeklarował chęć aktywnego uczestnictwa w rozwoju regionu. Minister Wei zadeklarował również pomoc finansową Kambodżańskiej armii w wysokości 100 mln USD i wspólne ćwiczenia w przyszłym roku.

21 czerwca: wymiana handlowa między Kambodżą i Chinami wrosła w 2017 roku. Według ministra gospodarki Kambodży - Pan Sorasak, handel między państwami w ubiegłym roku wzrósł o 22% i wyniósł 5,8 mld USD. Jest to stała tendencja, ponieważ na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat handel dwustronny wzrasta średnio o 26% rocznie. Główne towary eksportowe Kambodży do Chin to ryż, maniok i odzież, natomiast importowane są maszyny i pojazdy, artykuły spożywcze, elektronika, a także leki oraz kosmetyki. Zgodnie z raportem opublikowanym przez Radę Rozwoju Kambodży, Chiny są też największym inwestorem, który w latach 1994-2017 zainwestował 12,6 mld USD.

26 czerwca: rząd Laosu i chińska firma sfinalizują umowę koncesyjną w związku z budową specjalnej strefy ekonomicznej w południowej prowincji. Premier Laosu - Thongloun Sisoulith, ogłosił Zgromadzeniu Narodowemu, że rząd podpisze umowę z Guangdong Yellow River Industry Group Company Limited na budowę specjalnej strefy ekonomicznej w prowincji Champasak. Nie określił jednak dokładnej daty podpisania ostatecznej umowy.

Porozumienie w tej sprawie zostało podpisane w ubiegłym roku a cały projekt jest wart 9-10 mld USD. Pierwsza faza projektu ma zostać zrealizowana w latach 2018-2025 i ma obejmować budowę niezbędnej infrastruktury, w skład której będą wchodzić drogi, sieć wodociągowa i kanalizacja. Z kolei w drugim etapie prace będą prowadzone nad budową lotniska.

26 czerwca: wiceprezydent Chin spotkał się z przewodniczącym parlamentu Birmy w Pekinie. Wang Qishan i U Mahn Win Khaing Than rozmawiali w stolicy Chin o wzmocnieniu współpracy między państwami. Głównym tematem był korytarz ekonomiczny Chiny-Birma, który powstaje w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku. Politycy podkreślili również znaczenie współpracy w takich sektorach jak energetyka i rolnictwo. Chińskie firmy zbudowały już ropociąg i gazociąg w Birmie, a w najbliższym czasie ma powstać specjalna strefa ekonomiczna.

29 czerwca: Chiny udzielą wsparcia Birmie i Bangladeszowi w sprawie kryzysu dotyczącego Rohingja. Radca Stanu i minister spraw zagranicznych – Wang Yi, po spotkaniu z ministrem spraw zagranicznych Bangladeszu zadeklarował wsparcie w sprawie kryzysu związanego z mniejszością muzułmańską. Na konferencji prasowej rzecznik chińskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych - Lu Kang, ogłosił, że Chiny dostarczą materiały pierwszej pomocy, a także pomogą w budowie obozów przejściowych dla uchodźców z Birmy. Wszystkie strony zgodziły się, że jak najszybciej należy rozpocząć proces repatriacyjny, który umożliwi ludności Rohingja powrót do swoich domów.

II. Działania w ramach ASEAN

2 czerwca: wietnamscy politycy zostali oskarżeni o serię nieprawidłowości w państwowych spółkach. Kilkoro obecnych i byłych ministrów oraz wysokich przedstawicieli zostało oskarżonych o działanie na szkodę spółek w ramach kampanii antykorupcyjnej. Znaleźli się wśród nich między innymi, minister informacji i komunikacji Truong Minh Tuan, jego poprzednik Nguyen Bac Son, a także były prezes firmy telekomunikacyjnej Mobifone Le Nam Tra. Komisja Komunistycznej Partii Wietnamu ds. nieprawidłowości oskarżyła polityków o udział w niekorzystnej transakcji, polegającej na zakupie przez Mobifone 95% akcji prywatnej telewizji Audio Visual Global. W osobny dochodzeniu komisja oskarżyła byłego prezesa państwowego banku Bank for Investment and Development of Vietnam (BIDV) - Tran Bac Ha, a także dwóch innych wysokich przedstawicieli o spowodowanie strat banku w wysokości 206,18 mln USD na rzecz 12 innych firm zamieszanych w sprawę korupcyjną z Vietnam Construction Bank. Problem korupcji w Wietnamie jest bardzo duży, o czym świadczy fakt, że toczą się już postępowania w takich sektorach jak energetyka, bankowość, policja i telekomunikacja.

2 czerwca: były premier Malezji zatrudnia najlepszych amerykańskich adwokatów. W związku z przegraną w wyborach parlamentarnych Najib Razak został pozbawiony urzędu premiera Malezji, a jego następcą Mahathir Mohamad zobowiązał się do wyjaśnienia głównej afery korupcyjnej w państwie związanej z państwowym funduszem wspierania inwestycji 1Malaysia Development Bhd (1MDB). Z racji tego, że rola byłego premiera w aferze nadal nie jest do końca znana, dostał on zakaz opuszczania kraju. Między innymi dlatego zatrudnił czołowych adwokatów ze Stanów Zjednoczonych, wśród których znajduje się John Ashcroft, który pełnił funkcję prokuratora generalnego, a także Davida Boiesa. Zaangażowanie amerykańskich prawników może mieć również związek z tym, że Departament Sprawiedliwości USA prowadzi własne dochodzenie w sprawie 1MDB, ponieważ fundusz operował też amerykańskim kapitałem.

4 czerwca: premier Singapuru złożył kondolencje sułtanowi stanu Johor w Malezji. Premier Lee Hsien Loong złożył kondolencje Ibrahimowi Ismailowi w związku ze śmiercią jego matki Kalsom Abdullah. Zgodnie z doniesieniami medialnymi matka sułtana zmarła w wieku 83 lat, wieczorem 1 czerwca w Londynie. Po przewiezieniu ciała do Malezji zostanie pochowana w Królewskim Mauzoleum Mahmoodiah, znajdującym się w stolicy stanu Johor - Johor Bahru.

6 czerwca: władze Kambodży będą monitorowały wiadomości w Internecie przed nadchodzącymi wyborami. W oficjalnym oświadczeniu rząd Kambodży zapowiedział, że będzie monitorował treść informacji upublicznianych w Internecie, aby uniknąć niestabilności w państwie przed zbliżającymi się wyborami 29 lipca. Według organizacji zajmujących się prawami człowieka, jest to kolejny zabieg premiera Hun Sena mający na celu ograniczenie wolności słowa. Swoboda wyrażania opinii w mediach społecznościowych była ostatnim zagrożeniem dla

obecnej władzy, ponieważ największa partia opozycyjna została rozwiązana przez Sąd Najwyższy w listopadzie ubiegłego roku.

6 czerwca: ONZ podpisało umowę z władzami Birmy w sprawie repatriacji. Obie strony podpisały porozumienie w sprawie powrotu przedstawicieli mniejszości muzułmańskiej Rohingja z Bangladeszu do Birmy. ONZ ogłosiło, że memorandum ma na celu stworzenie warunków wymaganych do „dobrowolnego, bezpiecznego, godnego i zrównoważonego” powrotu Rohingja do ich dawnych domów. Oprócz tego władze Birmy zgodziły się, żeby Wysoka Komisja Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) i Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) uzyskały dostęp do stanu Rakhine w zachodniej Birmie. Jest to przełom w relacjach między ONZ i Birmą, dzięki któremu ponad 700 tys. uchodźców będzie mogło powrócić do swojego państwa.

7 czerwca: żona byłego premiera Malezji została przesłuchana przez komisję antykorupcyjną. Rosmah Mansor razem ze swoimi prawnikami stawiała się na przesłuchanie komisji antykorupcyjnej w sprawie państwowego funduszu wspierania inwestycji 1MDB. W ciągu kilkugodzinnego przesłuchania żona Najiba Razaka odpowiadała na pytania związane z przelewami na prywatne konta jej męża środków o łącznej wysokości 10,6 mln USD. Po przegranych wyborach parlamentarnych nowy premier Mahathir Mohamad wydał zakaz opuszczania kraju zarówno dla niej jak i jej męża w związku z podejrzeniem ich udziału w największym skandalu korupcyjnym w Malezji. Rosmah Mansor jest negatywnie oceniana przez opinię publiczną, głównie ze względu na jej zamiłowanie do luksusowych stylu życia.

7 czerwca: wojskowy rząd Tajlandii chce zwiększyć budżet obronny przed najbliższymi wyborami. Biorąc pod uwagę fakt, że władze Tajlandii zobowiązały się do zorganizowania demokratycznych wyborów w państwie na początku przyszłego roku, dlatego już teraz chcą zwiększyć budżet przeznaczony na obronę. Termin wyborów był już wielokrotnie przekładany, ale w ostatnim czasie napięcia społeczne na tym tle są na tyle duże, że rząd będzie zmuszony do wypełnienia swojej obietnicy. Jest to zatem ostatnia szansa, żeby wykorzystać państwowy budżet. Wydatki na wojsko wzrastały systematycznie od momentu, kiedy Prayut Chan-o-cha przejął władzę w 2014 roku. W nowym planie budżetowym na rok 2019 junta chce przeznaczyć 7 mld USD dla Ministerstwa Obrony oraz dodatkowe 3 mld USD na specjalny plan bezpieczeństwa, mający przeciwdziałać nowym zagrożeniom i umożliwić zachowanie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.

8 czerwca: wietnamski prawnik i jego współpracownik zajmujący się prawami człowieka zostali zwolnieni z więzienia. Nguyen Van Dai oraz jego asystent Le Thu Ha, którzy są członkami organizacji działającej na rzecz praw człowieka i demokracji w Wietnamie - Brotherhood for Democracy, zostali wypuszczeni z więzienia. Były im stawiane zarzuty zamachu stanu za co grozi 15 lat pozbawienia wolności. Prawnika razem ze swoją żoną i asystentem zostali również wydaleny z kraju, ale zostali przyjęci przez rząd Niemiec. Mimo tego, że Komunistyczna Partia Wietnamu wprowadza daleko idące reformy gospodarcze, to jednak

nadal utrzymuje cenzurę w mediach i nie toleruje jakiegokolwiek krytyki rządu. W więzieniu przebywa jeszcze czterech innych członków organizacji, których apelacja została odrzucona i grozi im od 7 do 12 lat pozbawienia wolności.

9 czerwca: premier Malezji wezwał do rewizji porozumienia w sprawie Partnerstwa Transpacyficznego. Mahathir Mohamad wyraził wątpliwości co do podpisanego w marcu Wszechstronnego i Progresywnego Porozumienia dla Partnerstwa Transpacyficznego (CPTPP) będącego następcą TPP. W wydziale udzielonym gazecie Nikkei podczas wizyty w Japonii Mahathir wyraził chęć przeglądu Partnerstwa Transpacyficznego w celu uwzględnienia w nim interesów państw rozwijających się, takich jak Malezja. Po tym jak w styczniu 2017 roku prezydent Donald Trump wycofał Stany Zjednoczone z TPP, pozostałe państwa partnerstwa podpisały nową umowę (CPTPP) 8 marca 2018 roku w Santiago de Chile. Mahathir Mohamad nie zapowiedział wycofania się z TPP, ale podkreślił, że takie państwa jak Malezja mogą zostać poszkodowane, jeżeli umowa będzie obowiązywać w obecnym kształcie. Jednocześnie wizyta premiera w Japonii świadczy o reaktywacji polityki „patrzenia na Wschód” (Look East policy), a co za tym idzie rewizji umów z Chinami i dążenia do uzależnienia się od chińskich wpływów, które zwiększyły się w okresie rządów poprzedniego premiera – Rajiba Razaka.

11 czerwca: król Malezji proponuje obniżenie swojego wynagrodzenia o 10%. Zarządca królewskiego gospodarstwa domowego Wan Ahmad Dahlan Haji poinformował, że w związku z obawami dotyczącymi ekonomicznej kondycji państwa, sułtan Muhammad V of Kelantan zaoferował zmniejszenie swojego wynagrodzenia i dochodu o 10%, do czasu zakończenia swojej pięcioletniej kadencji w 2021 roku. Jest to odpowiedź na działania rządu nowego premiera Mahathira Mohameda, który razem ze swoimi ministrami podjął decyzję w ubiegłym miesiącu o obniżeniu pensji o 10%. W ten sposób nowe władze pokazały społeczeństwu, że zależy im na lepszym funkcjonowaniu państwa i obniżeniu wysokiego zadłużenia.

12 czerwca: Indonezja nie będzie transmitować procesów terrorystów. Indonezyjska Komisja Transmisji opublikowała oświadczenie, zgodne z którym stacje radiowe jak i telewizyjne nie będą transmitowały posiedzeń sądu dotyczących spraw związanych z działalnością terrorystyczną. Decyzja ma na celu ochronę świadków i pracowników sądu, a także ma przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się ideologii ekstremistów religijnych. Zdaniem rzecznika policji - Setyo Wasisto, transmisja na żywo procesów w sprawie terroryzmu mogła przyczynić się do radykalizacji społeczeństwa.

12 czerwca: wietnamski parlament uchwalił nową ustawę w sprawie cyberprzestrzeni. Podczas głosowania w parlamencie nowa ustawa uzyskała poparcie wynoszące 86,86%, mimo tego, że w kraju odbyło się kilka protestów, w których tysiące obywateli sprzeciwiło się jej uchwaleniu. Zdaniem Wietnamczyków może ona doprowadzić do daleko idących szkód ekonomicznych dla państwa oraz ograniczyć wolność słowa w Internecie. Na podstawie nowej ustawy krajowe jak i zagraniczne firmy oferujące usługi internetowe są zobowiązane do przechowywania danych w Wietnamie. Ponadto władze mogą nie tylko mieć dostęp do prywatnych informacji o użytkownikach, ale również cenzorować treści postów. Stany

Zjednoczone i Kanada wywierały nacisk na władzach Wietnamu, aby przesunąć głosowanie w sprawie ustawy, ale Komunistyczna Partia Wietnamu nie uległa presji międzynarodowej.

13 czerwca: dwóch czołowych sędziów malezyjskich rezygnuje ze stanowiska. Po tym jak koalicja Mahathira Mohamada odniosła spektakularne zwycięstwo w wyborach parlamentarnych, wielu polityków i urzędników mających powiązania z poprzednim rządem została pozbawiona stanowisk. W związku z tym Prezesi Sądu Najwyższego - Raus Sharif oraz Sądu Apelacyjnego - Zulkefli Ahmad Makinudin, podjęli decyzję o rezygnacji ze swoich stanowisk. Zgodnie z oświadczeniem król Malezji przyjął rezygnację sędziów 8 czerwca, natomiast przestaną pełnić swoje funkcje z dniem 31 lipca. Stowarzyszenie prawnicze Malezji zgłaszało sprzeciw wobec decyzji premiera Najjiba Razaka, który mianował tych sędziów w ubiegłym roku, powołując się na argument, że przekroczyli już wiek emerytalny. Zmiany w resorcie sprawiedliwości objęły również prokuratora generalnego, bowiem Mohamedem Apandi Ali, który oczyścił byłego premiera z podejrzeń w związku z aferą korupcyjną wokół funduszu 1MDB, został zastąpiony przez Tommy'ego Thomasa. Nowy prokurator oświadczył, że zrobi wszystko, żeby wyjaśnić największą aferę korupcyjną w państwie i pociągnąć winnych do odpowiedzialności bez względu na ich pozycję społeczną.

13 czerwca: Stany Zjednoczone nałożyły sankcje na szefa ochrony premiera Kambodży. Generał Hing Bun Hieng, który pełni funkcję szefa Jednostki Ochrony Premiera (Prime Minister Bodyguard Unit) został objęty amerykańskimi sankcjami zgodnie z ustawą z 2012 roku - Magnitsky Act. Według Departamentu Skarbu USA, generał od 1997 roku dopuścił się łamania praw człowieka oraz wielu innych nadużyć wobec protestujących obywateli Kambodży i opozycji politycznej. W jednym z incydentów został ranny obywatel Stanów Zjednoczonych. Sankcje umożliwiają amerykańskiemu rządowi zamrożenie wszelkich środków finansowych jak i mienia generała w USA, a także uniemożliwiają amerykańskiemu obywatelom przeprowadzania jakichkolwiek transakcji z Hing Bun Hiengiem. Ministerstwo Obrony Kambodży potępiło sankcje jako naruszenie prawa i suwerenności Kambodży. Sam generał nie skomentował amerykańskiej decyzji, ale jego rzecznik stwierdził, że ucierpią na tym tylko i wyłącznie studenci i mnisi, ponieważ generał większość pieniędzy przeznacza na budowę szkół, dróg i klasztorów.

16 czerwca: król Tajlandii został właścicielem majątku dynastii Chakri. Biuro zarządzające majątkiem królewskim (CPB) poinformowało, że król Rama X, czyli Maha Vajiralongkorn, stał się formalnym właścicielem całego majątku korony, którego wartość jest szacowana na 30-60 mld USD i może nim rozporządzać według własnego uznania. Decyzja ta była możliwa dzięki pierwszej zmianie prawa odnośnie królewskiego majątku od 69 lat, uchwalonej w lipcu ubiegłego roku. Do tej pory cała, rozbudowana struktura CBP była zwolniona z ceł i od podatków. Jednak po przejęciu majątku przez Maha Vajiralongkorna będzie podlegał takim samym regułom jak mienie i biznesy wszystkich innych obywateli. Powinna to być dobra wiadomość dla obywateli jednak wszelkie działania rodziny królewskiej są objęte tajemnicą, a jakakolwiek krytyka króla jest zagrożona karą 15 lat pozbawienia wolności. Maha Vajiralongkorn zasiadł na tronie w Bangkoku w grudniu 2016 roku, po śmierci ojca, króla Ramy IX, który panował przez prawie 70

lat. Przejęcie zarządu nad majątkiem korony może świadczyć o tym, że 66 letni Vajiralongkorna dąży do umocnienia swojej pozycji w państwie.

15-16 czerwca: w Bangkoku odbyły się dwa szczyty, w których wzięli udział szefowie rządów takich państw jak Birma, Laos, Tajlandia i Wietnam. W ciągu dwóch dni odbyły się 8 Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy Summit oraz 9 Cambodia-Laos-Myanmar-Vietnam Summit. Wietnam był reprezentowany przez premiera Nguyen Xuan Phuca, Laos przez premiera Thongloun Sisoulitha, Birma przez prezydenta U Win Myinta i Tajlandia przez premiera Prayuth Chan-O-Cha, który pełnił funkcję gospodarza. Szczyty były poświęcone zwiększeniu współpracy między państwami w ramach regionu rzeki Mekong. Do najważniejszych kwestii zaliczono usprawnienie rozwoju infrastruktury transportowej, energetycznej i cyfrowej, zgodnie z pierwszym filarem centralnego planu ACMECS. Ponadto zwrócono uwagę na potrzebę synchronizacji instytucjonalnej oraz uproszczeniu zasad i przepisów dotyczących handlu i inwestycji między krajami biorącymi udział w szczycie.

17 czerwca: księżę Kambodży został ranny, a jego żona zmarła w wypadku samochodowym. Księżę Norodom Ranariddh, który jest też przewodniczącym rojalistycznej partii politycznej Funcinpec został ranny po zderzeniu z taksówką w południowo-zachodniej prowincji Preah Sihanouk. Po wypadku został przetransportowany helikopterem do szpitala w Phnom Penh. Według doniesień generała Chuon Narin, który pełni funkcję komendanta policji w prowincji, gdzie doszło do wypadku, żona księcia - Ouk Phalla, zmarła w wyniku odniesionych obrażeń.

18 czerwca: filipińskie wojsko przeprowadziło atak na pozostałe grupy ekstremistów muzułmańskich. Oddziały filipińskiej armii zaatakowały ostatnich przedstawicieli muzułmańskiej organizacji terrorystycznej, która w ubiegłym roku przejęła Marawi na południu państwa. Według pułkownika Romeo Brawnera, zastępcy dowódcy Wspólnej Grupy Zadaniowej Marawi, siły bezpieczeństwa przeprowadziły ataki powietrzne i lądowe w prowincji Lanao del Sur, aby zlikwidować ekstremistów grupy Maute i jej nowego przywódcę. Głównym celem był Abu Dar, który według rządu jest nowym emirem Państwa Islamskiego w Azji Południowo-Wschodniej. Jest to kontynuacja ofensywy, która trwa od maja 2017 roku kiedy bojownicy zainspirowani działalnością Państwa Islamskiego przejęli kontrolę nad Marawi. Oblężenie tego miasta było największym konfliktem na Filipinach od czasu drugiej wojny światowej. Doprowadziło do ucieczki 350 tys. mieszkańców, a 1100 osób zostało zabitych.

19 czerwca: premier Malezji planuje zwiększyć ulgi podatkowe dla inwestycji zagranicznych. Mahathir Mohamad oświadczył, że Malezja jest gotowa żeby rozszerzyć nowe ulgi podatkowe na inwestycje zagraniczne w takich obszarach jak technologia, jeśli firmy stworzą dobrze płatne miejsca pracy dla Malezyjczyków. Jego zdaniem rząd z zadowoleniem przyjąłby inwestycje z Chin lub jakiegokolwiek innego państwa, gdyby firmy były skłonne zaangażować się w projekty, które tworzyłyby miejsca pracy dla wykwalifikowanych pracowników w sektorach zajmujących się badaniem i rozwojem nowych technologii. Na chwilę obecną Malezyjski Urząd

ds. Rozwoju Inwestycji pozwala firmom inwestującym w ten kraj na pobieranie ulg podatkowych przez okres od 5 do 10 lat. Mahathir Mohamad zadeklarował, że jest w stanie przedłużyć okres ulg podatkowych powyżej 10 lat, jeśli dana firma spełni wszystkie warunki rządu. Jako przykład podał chińską firmę Alibaba, która ma utworzyć swoje biuro w Malezji i zbudować hub logistyczny.

20 czerwca: prezydent Filipin zatwierdza budżet na modernizację wojska. Ministerstwo Obrony Filipin poinformowała, że Rodrigo Duterte po konsultacjach ze zwierzchnikami sił zbrojnych zatwierdził 5-letni plan modernizacji armii na kwotę 5,6 mld USD. Poprzedni 15-letni plan modernizacyjny zainicjowany w połowie lat 90 nie został zrealizowany, pozostawiając na Filipinach przestarzały sprzęt, w tym okręty wojenne z II wojny światowej i śmigłowce używane przez Stany Zjednoczone w wojnie w Wietnamie. Z kolei poprzednia administracja Benigno Aquino

w latach 2010-2016 wydała na wojsko około 1,7 mld USD głównie na używane statki i samoloty. W ramach 5-letniego planu mają zostać zrealizowane 33 projekty, polegające na zakupie bezzałogowych statków powietrznych dalekiego zasięgu, samolotów patrolowych, morskich statków patrolowych i łodzi podwodnej. Ponadto, prezydent Duterte przeznaczył dodatkowy 1 mld USD na zakup nowych śmigłowców i lekkich czołgów. Na chwilę obecną filipińskie wojsko dysponuje głównie używanym sprzętem przekazanym przez takie państwa jak Australia, Chiny, Japonia, Rosja i Stany Zjednoczone, używanym w celu udzielenia pomocy podczas katastrof naturalnych oraz w walce z bojownikami i piratami.

20 czerwca: premier Wielkiej Brytanii wzywa Tajlandię do organizacji wolnych i demokratycznych wyborów. Premier Tajlandii - Prayut Chan-o-Cha podczas swojej wizyty w Londynie spotkał się z Theresą May. Premier Wielkiej Brytanii poruszyła podczas rozmowy temat organizacji wolnych wyborów, które są nieustannie przekładane przez rząd Tajlandii. Na chwilę obecną zapowiedziani przeprowadzenie wyborów na początku przyszłego roku w związku z licznymi protestami w państwie. Pani premier podkreśliła, że wybory muszą zostać zorganizowane zgodnie z międzynarodowymi standardami państw demokratycznych z poszanowaniem praw opozycyjnych partii politycznych. Premier Prayut Chan-o-Cha przejął władzę w 2014 roku i do tej pory władzę sprawuje junta wojskowa. Podczas swojej podróży po Europie spotka się też z prezydentem Francji - Emmanuelem Macronem.

21 czerwca: prezydent Duterte podpisał ustawę zapewniającą darmową opiekę zdrowotną dla psychicznie chorych. Nowe prawo włącza opiekę psychiatryczną do publicznego systemu opieki zdrowotnej w kraju. Zgodnie z informacjami rządu ponad 20 mln obywateli cierpi na różnego rodzaju choroby psychiczne. Natomiast według danych Światowej Organizacji Zdrowia, 2558 Filipińczyków - w większości mężczyzn - popełniło samobójstwo tylko w 2012 roku. Władze przeznaczają tylko 5% swojego budżetu na opiekę zdrowotną związaną z chorobami psychicznymi, z czego zdecydowana większość wydatkowana jest na prowadzenie szpitali psychiatrycznych, w tym pensje dla swoich pracowników. Ponadto dostęp do placówek psychiatrycznych jest nierównomierny, ponieważ większość z nich znajduje się w Manili. Filipiny

mają tylko jednego psychiatrę na każde 250 tys. chorych, a idealny stosunek to jeden lekarz na każde 50 tys. chorych.

22 czerwca: władze Malezji ukończą budowę centrum finansowego TRX. Minister finansów Lim Guan Eng ogłosił, że projekt centrum finansowego Tun Razak Exchange, zainicjowanego przez poprzedni rząd zostanie ukończony. Budowa TRX wyniesie ponad 695 mln USD i będzie zakończona w 2024 roku. W przeciwieństwie do linii szybkiej kolei rząd nie zrezygnował z budowy TRX, ponieważ musiałby zapłacić rekompensatę w wysokości 860 mln USD, a w centrum Kuala Lumpur pozostałby nieukończony wieżowiec, który wpłynąłby negatywnie na wizerunek stolicy państwa.

22 czerwca: Tajlandia zмага się z problemem nielegalnych wysypisk odpadów przeznaczonych do recyklingu. Rząd Tajlandii rozważa wprowadzenie zakazu importu odpadów podlegających recyklingowi. W ostatnim czasie policja przeprowadziła kontrolę zakładów zajmujących się utylizacją odpadów w związku ze skargami mieszkańców na zanieczyszczenie środowiska. Kontrole wykazały serię nieprawidłowości w tym nielegalne składowanie odpadów elektronicznych, między innymi baterii z telefonów komórkowych co może doprowadzić do skażenia środowiska. Po tym jak w ubiegłym roku Chiny wprowadziły podobny zakaz, ilość odpadów importowanych przez Tajlandię zwiększyła się prawie dwukrotnie. Według danych rządowych większość z nich pochodzi z Japonii.

23 czerwca: malezyjska partia polityczna Gerakan opuściła koalicję Frontu Narodowego. Komitet centralny partii Gerkan, która składa się w zdecydowanej większości z Malezyjczyków chińskiego pochodzenia, poinformował, że w związku z przegraną w wyborach parlamentarnych z dziewiątego maja bieżącego roku ich partia wycofuje się z koalicji Frontu Narodowego. Liczba 57 miejsc zajmowanych przez koalicję w parlamencie nie ulegnie zmianie, ponieważ żaden z członków Gerakan nie odniósł zwycięstwa w wyborach. Front Narodowy został założony w 1973 roku i od sześciu dekad nieprzerwanie sprawował władzę w Malezji.

24 czerwca: Indonezja ułatwi obcokrajowcom pracę pod warunkiem, że nauczą się języka. Zgodnie z dekretem wydanym przez prezydenta Joko Widodo, który zacznie obowiązywać w tym miesiącu, zostaną uproszczone procedury dotyczące wydawania zezwoleń na pracę dla obcokrajowców, które są często utrudniane przez opóźnienia, arbitralne odmowy i unieważnienia. W dekreście znajduje się jednak sekcja, na mocy której osoby szukające zatrudnienia muszą odbyć formalne szkolenie dla obcokrajowców w języku indonezyjskim. Dyrektor amerykańskiej izby handlowej - Lin Neumann, skrytykował wprowadzenie wymogów językowych. Stwierdził, że tego rodzaju uwarunkowania zniechęcają zagranicznych przedsiębiorców do inwestowania w Indonezji. Stany Zjednoczone są największym źródłem inwestycji zagranicznych w Indonezji, a izba handlowa reprezentuje interesy ponad 300 amerykańskich firm, które prowadzą działalność w tym państwie. Zdaniem specjalistów, Joko Widodo, który będzie ubiegał się o reelekcję w przyszłym roku chce w ten sposób zyskać sobie poparcie nacjonalistów.

25 czerwca: minister finansów Malezji został skrytykowany za wydanie oficjalnego oświadczenia w języku chińskim. Minister Lim Guan Eng wydał ostateczne oświadczenie dotyczące Tun Razak Exchange w języku malajskim, angielskim i chińskim. Został skrytykowany przez dużą część polityków i obywateli. Rząd zawsze wydawał oświadczenia w języku malajskim, a także w angielskim, jeżeli dotyczyły kwestii o zasięgu międzynarodowym. Z racji tego, że minister finansów jest chińskiego pochodzenia to tym razem wydano również oświadczenie w języku chińskim. Lim Guan Eng na swoją obronę powołał się na artykuł 152 Konstytucji Federalnej, który gwarantuje obywatelom posługiwanie się językiem ojczystym. Podkreślił również, że ataki na jego osobę związane z oświadczeniem w języku chińskim mają charakter rasistowski i nie mogą być tolerowane. Premier Mahathir Mohamad poparł swojego ministra i stwierdził, że nie zabroni mu wydawania komunikatów w języku chińskim.

26 czerwca: władze Tajlandii poinformowały, że wybory mogą zostać opóźnione do maja przyszłego roku. Wicepremier Wissanu Krea-ngam poinformował, że wybory powszechne mogą się odbyć dopiero 5 maja. Rząd spotkał się z przedstawicielami wszystkich partii politycznych, na którym zostały omówione szczegóły dotyczące przyszłorocznych wyborów. Do tej pory rząd podawał datę 24 lutego jako dzień, kiedy odbędą się wybory, jednak po spotkaniu ustalono, że zostaną przeprowadzone w przedziale czasowym między końcem lutego i początkiem maja. Projekt ustawy o wyborach parlamentarnych został złożony królowi do zatwierdzenia, jednak proces ten może potrwać do 90 dni. Nadal nie ustalono szczegółów związanych z zakazem działalności politycznej, ale członkowie rządu zapowiedzieli, że restrykcje zostaną złagodzone przed wyborami.

27 czerwca: amerykański lotniskowiec wpłynął do portu na Filipinach. Amerykański lotniskowiec o napędzie atomowym USS Ronald Reagan zacumował w porcie w Manili. Jest to już trzecia tego rodzaju wizyta w ciągu ostatnich czterech miesięcy. Lotniskowiec odbył wcześniej patrol na Morzu Południowochińskim, które jest obszarem sporów terytorialnych w regionie. Amerykańska flota realizuje patrole w ramach misji zapewniającej wolność i swobodę żeglugi. W ostatnim czasie chińska aktywność w regionie wzrosła między innymi poprzez budowę sztucznych wysp i instalowaniu na nich systemów militarnych.

27 czerwca: najbliższe wybory w Kambodży będą nadzorowane przez 50 tys. obserwatorów. Państwowa Komisja Wyborcza z Kambodży poinformowała, że najbliższe wybory, które odbędą się w lipcu będą nadzorowane przez grupę międzynarodowych obserwatorów z takich państw jak Chiny, Birma i Singapur. Jednak przedstawiciele z Komitetu na rzecz Wolnych i Sprawiedliwych Wyborów w Kambodży ostrzegają, aby zagraniczni obserwatorzy poważnie rozważyli, czy chcą wziąć udział w wyborach. Ich zdaniem premier Hun Sen, który sprawuje władzę od 33 lat zrobi wszystko, żeby ponownie wygrać, co będzie wiązało się z fałszowaniem wyników.

28 czerwca: Malezja wycofa swoje wojska z Arabii Saudyjskiej. Podczas konferencji prasowej minister obrony - Mohamad Sabu ogłosił, że Ministerstwo Obrony oraz Ministerstwo

Spraw Zagranicznych podjęło decyzję o wycofaniu wojska z Arabii Saudyjskiej. Minister podkreślił, że Malezja nie chce angażować się w konflikty na Bliskim Wschodzie i chce rozwijać pokojowe relacje ze wszystkimi państwami regionu, oprócz Izraela.

28 czerwca: nowy premier Malezji złożył swoją pierwszą wizytę w Indonezji od czasu, kiedy objął urząd. Premier Mahathir Mohamad został przywitany przez prezydenta Joko Widodo już na lotnisku Halim Perdanakusuma. Jest to druga oficjalna wizyta nowego premiera po tym jak wziął udział w konferencji w Japonii. Mahathir Mohamad spędził w Indonezji dwa dni, podczas który spotkał się między innymi z mniejszością malezyjską. Liderzy obu państw odbyli rozmowę w Pałacu Bogor, której tematem była bilateralna współpraca gospodarcza oraz przyszłość ASEAN.

29 czerwca: konta bankowe członków Zjednoczonej Malezyjskiej Organizacji Narodowej zostały zamrożone w sprawie funduszu 1MDB. Państwowa komisja antykorupcyjna, która prowadzi śledztwo w sprawie państwowego funduszu 1Malaysia Development Bhd podjęła decyzję o zamrożeniu kont bankowych członków partii politycznej, na czele której stał Najib Razak. Po przegranych wyborach były premier ustąpił z funkcji przewodniczącego partii, a jego obowiązki przejął Ahmad Zahid Hamidi. Komisja podejrzewa, że oprócz premiera i jego rodziny inni politycy Zjednoczonej Malezyjskiej Organizacji Narodowej byli zaangażowani w defraudację pieniędzy z państwowego funduszu. Podczas ostatniego przeszukania domu Najiba Razaka policja znalazła biżuterię, zegarki i inne cenne przedmioty o łącznej wartości 275 mln USD oraz 29 mln USD w gotówce.

29 czerwca: pozycja Birmy została obniżona w rocznym raporcie dotyczącym przemytu ludzi. Departament Stanu USA opublikował roczny raport, w którym są oceniane państwa pod względem ich aktywność na rzecz przeciwdziałania przemytowi ludzi - Trafficking in Persons (TIP). W sierpniu ubiegłego roku ponad 700 tys. przedstawiciele mniejszości muzułmańskiej uciekło w wyniku prześladowań do innych państw, głównie do Bangladeszu. Większość uciekinierów to były kobiety i dzieci, które padły ofiarom handlarzy ludźmi. Biorąc pod uwagę fakt, że rząd Birmy był odpowiedzialny za prześladowania i nie zrobił nie przeciwdziałał nielegalnej działalności handlarzy ludźmi, dlatego pozycja Birmy w raporcie spadła do trzeciego poziomu, gdzie znajdują się takie państwa jak Chiny, Korea Północna, Laos czy Sudan Południowy. Spadek w tym rankingu może wiązać się z sankcjami gospodarczymi nałożonymi przez Stany Zjednoczone.

29 czerwca: zmiana na stanowisku prezesa największej państwowej spółki w Malezji. Abdul Wahid Omar z dniem pierwszego lipca zostanie zastąpiony na stanowisku prezesa państwowego funduszu inwestycyjnego Permodalan Nasional Bhd. (PNB) o wartości 69 mld USD przez Zeti Akhtar Aziz, która pełniła wcześniej funkcję prezesa banku centralnego. Premier Mahathir będzie zasiadał jako prezes Yayasan Pelaburan Bumiputra, w skład którego wchodzi PNB. Permodalan Nasional Bhd. Została założona w 1978 roku i posiada udziały w

największych państwowych firmach takich jak Malayan Banking Bhd., Sime Darby Bhd. czy UMW Holdings Bhd.

30 czerwca: politycy Zjednoczonej Malezyjskiej Organizacji Narodowej wybrali swojego lidera. Po przegranych wyborach dziewiątego maja bieżącego roku Najib Razak zrezygnował z funkcji szefa Zjednoczonej Malezyjskiej Organizacji Narodowej. Tymczasowo jego obowiązki przejął Ahmad Zahid Hamidi, który został jednak wybrany nowym liderem partii w wyniku przeprowadzonych wyborów. Poparło go 85% głosujących i tym samym wygrał z trzema innymi kontrkandydatami. Zahid zapowiedział, że zrobi wszystko co w jego mocy, aby odbudować zaufanie społeczne i doprowadzi Zjednoczoną Malezyjską Organizację Narodową do wygranej w kolejnych wyborach parlamentarnych.

KOMENTARZ:

1. **Malezja kontynuuje swoją politykę polegającą na racjonalnym wydatkowaniu państwowych finansów.** W ubiegłym miesiącu członkowie gabinetu politycznego premiera Mahathira Mohamada zgodzili się na obniżenie swoich pensji o 10%. Do takiego samego wniosku doszedł sułtan Muhammad V of Kelantan, który zaoferował zmniejszenie swojego wynagrodzenia i dochodu o 10%, do czasu zakończenia swojej pięcioletniej kadencji w 2021 roku. Nowy rząd podjął również decyzję o zawieszeniu projektu budowy szybkiej kolei z Singapurem. Niestety premier Mohamad jest zmuszony kontynuować inny bardzo drogi projekt, zainicjowany przez poprzedni rząd. Budowa centrum finansowego Tun Razak Exchange w centrum Kuala Lumpur będzie kontynuowana, ponieważ koszty rekompensaty przewyższyłyby nakład potrzebny do jego zakończenia.

Nowy premier Malezji prowadzi jednak szereg działań, których celem jest pozyskanie nowych środków finansowych. Po spotkaniu z prezesem chińskiej firmy Alibaba doszedł do porozumienia w sprawie budowy huba logistycznego. Oprócz tego wyszedł z inicjatywą zwiększenia ulg podatkowych dla inwestycji zagranicznych. Na chwilę obecną Malezyjski Urząd ds. Rozwoju Inwestycji pozwala firmom inwestującym w Malezji na pobieranie ulg podatkowych przez okres od 5 do 10 lat. Mahathir Mohamad zadeklarował, że jest w stanie przedłużyć okres ulg podatkowych powyżej 10 lat, jeśli inwestor zapewni miejsca pracy dla obywateli i będzie prowadził działalność

z zakresu nowych technologii. Premier podkreślił podczas swojej wizyty w Japonii, że zależy mu na współpracy z państwami dysponującymi rozwiniętą technologią, ponieważ chce zdobyć *know how* potrzebne do budowy nowych państwowych przedsiębiorstw. Jako przykład podał stworzenie nowej państwowej firmy motoryzacyjnej. Był on jednym z twórców Proton Holdings Bhd., który został sprywatyzowany przez poprzedni rząd, a w czerwcu ubiegłego roku chińska firma Zhejiang Geely Holding Group Co. zakupiła 49,9% akcji za kwotę 108 mln USD.

2. **Protesty w stolicy Wietnamu pokazują, że konflikt na Morzu Południowochińskim ma również swoje odzwierciedlenie, jeżeli chodzi o współpracę gospodarczą na linii Chiny-Wietnam.** Tysiące ludzi wzięło udział przeciwko nowej ustawie regulującej funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych. Rząd Wietnamu chce pobudzić swoją gospodarkę i zwiększyć liczbę zagranicznych inwestycji, dlatego wprowadza możliwość dzierżawy terenów w ramach trzech nowych specjalnych stref na okres 99 lat. Wietnamczycy obawiają się, że to głównie

chińskie firmy będą beneficjentami nowych rozwiązań. Zdają sobie również sprawę z tego, że chińskie przedsiębiorstwa nie oferują nowych miejsc pracy dla mieszkańców lub wynagrodzenie jest bardzo niskie. Ponadto w mediach cały czas pojawiają się doniesienia o chińskiej aktywności militarnej na wyspach na Morzu Południowochińskim, znajdujących się w wyłącznej strefie ekonomicznej Wietnamu, rozciągającej się 200 mil morskich od linii podstawowej. Na niechęć wobec Chińczyków mają również wpływ liczne incydenty pomiędzy rybakami i strażą przybrzeżną, która taranuje kutry rybackie i aresztuje ich załogę.

Mimo tego, że władze Wietnamu biorą przykład z innych państw i dążą do reform gospodarczych to jednak nadal nie tolerują krytyki i zastrzegają cenzurę. W ostatnim czasie parlament przyjął nową ustawę w sprawie cyberprzestrzeni z poparciem wynoszącym niemal 90%. Na mocy tej ustawy zarówno krajowe jak i zagraniczne firmy oferujące usługi internetowe są zobowiązane do przechowywania danych w Wietnamie. Władze nie tylko mogą mieć dostęp do prywatnych informacji o użytkownikach, ale również mogą prowadzić cenzurę wszystkich treści zamieszczanych w Internecie. Stany Zjednoczone i Kanada wywierały nacisk na władzach Wietnamu, aby przesunąć głosowanie w sprawie ustawy, ale Komunistyczna Partia Wietnamu nie uległa presji międzynarodowej. Obywatele również w tej sprawie zorganizowali protesty, ale podobnie jak w przypadku specjalnych stref ekonomicznych, nie odniosły one żadnego skutku.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

